

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนับตั้งแต่ปี 2555 มีการขยายตัวได้ดี โดยมีการบริโภคเพิ่มขึ้นตามสภาวะการจ้างงาน รายได้ และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่อยู่ในเกณฑ์ดีจากอุปสงค์ในประเทศของภาคเอกชน ประกอบกับได้รับแรงกระตุ้นจากมาตรการการลงทุนจากภาครัฐบาลอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อภาคอุตสาหกรรมต่างๆอีกมากแล้วที่มีผลขยายตัวตามและแนวโน้มในปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปี 2555 (ภาวะเศรษฐกิจไทย, 2555)

แต่เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วภาคอุตสาหกรรมต่างๆ จึงประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานและผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมบางส่วนจึงจำเป็นต้องการใช้แรงงานต่างด้าวเพื่อมาทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ดังนั้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแรงงานต่างด้าวจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศให้เจริญรุดหน้า ซึ่งนับวันแรงงานต่างด้าวจะทวีจำนวนมากขึ้นในประเทศไทย จากสถิติของสำนักบริหารแรงงานต่างด้าวปี 2555 พบว่าแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือที่วราชอาณาจักรทั้งหมด 1,133,851 คน เป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายจำนวน 940,531 คน และเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจำนวน 193,320 คน และเมื่อจำแนกตามสัญชาติพบว่า 3 ลำดับแรกที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยมากที่สุด ได้แก่ พม่า กัมพูชา และลาวตามลำดับ โดยมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ถูกกฎหมาย ร้อยละ 68.28 และผิดกฎหมายร้อยละ 34.01 (สำนักบริหารแรงงาน, 2555) จากสถิติในปี 2556 ผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าเดินทางเข้ามาประเทศไทยที่ได้รับอนุญาตทำงานอย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการ มีทั้งสิ้นจำนวน 21,905 คน (กระทรวงแรงงาน, 2555) ประกอบกับในปี 2558 ประเทศไทยจะก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งแนวโน้มของผู้ใช้แรงงานที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้นการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดด้านการท่องเที่ยวสำหรับประเทศเพื่อนบ้านชาวพม่า คาดว่าน่าจะนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาจากสถิติของผู้ใช้แรงงานชาวพม่าทั้งที่ได้รับอนุญาตทำงานอย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับอนุญาตทำงานโดยผิดกฎหมายมีจำนวนไม่น้อยกว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตทำงานโดยถูกกฎหมายดังปรากฏตามข้อมูลทางสถิตดังกล่าวและสื่อต่างๆ

ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงถือเป็นสิ่งสำคัญในการผลักดัน กระตุ้น และส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจในวงเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ พบว่าผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าได้มาร่วมกิจกรรมสงกรานต์ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตามศาสนสถานที่สำคัญๆ โดยตั้งเงินตราจากผู้ใช้แรงงานชาวพม่าได้เป็น

อย่างดี เพราะกลุ่มผู้ใช้แรงงานต่างด้าวดังกล่าวมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งถือเป็นส่วนแบ่งทางการตลาดอีกช่องทางหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าบางกลุ่มได้มีครอบครัวอยู่ในประเทศไทย อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ผู้ใช้แรงงานชาวพม่าที่มาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาต่างๆซึ่งมีการเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมไทย และมีความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนสังคมไทยเป็นอย่างดี ซึ่งในขณะเดียวกันชาวไทยไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ และรายได้
4. เพื่อศึกษาแนวทางสร้างเศรษฐกิจรายได้จากการท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และรายได้ ต่อเดือนรวมรายได้พิเศษ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการเดินทาง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ขอบเขตประชากร

ประชากร คือ ชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสมุทรปราการและมีประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยว 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ คือ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมือง จำนวน 21,906 คน เว็บไซต์กรมแรงงานสืบค้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2556 (ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์) ดังภาพที่ 1

จังหวัด	รวมทั้งสิ้น (คน)	เข้าเมืองจากภูมิลำเนา						เข้าเมืองมีภูมิลำเนา	
		รวมสำมะโน จากภูมิลำเนา (คน)	มาตรา 9				มาตรา 12	รวมเข้าเมือง มีภูมิลำเนา (คน)	มาตรา 13 ชนกลุ่มน้อย
			ครอบครัว	ทั่วไป	ศึกษา/วิชาชีพ	นำเข้ามา MOU	ส่งเสริมการลงทุน BOI		
บริเวณพล	213,292	211,524	-	7,975	180,554	21,509	1,486	1,768	1,768
สมุทรปราการ	21,905	21,357	-	3,289	14,341	3,086	641	548	548
นนทบุรี	41,369	41,352	-	1,658	36,042	3,646	5	17	17
ปทุมธานี	57,641	56,942	-	1,597	46,058	8,539	749	698	698
นครปฐม	59,680	59,275	-	952	56,381	1,888	58	401	401
สมุทรสาคร	32,697	32,592	-	479	27,731	4,350	33	104	104
ภาคกลาง	278,162	275,296	182	10,586	207,072	49,537	7,915	2,866	2,866
พระนครศรีอยุธยา	13,188	13,023	-	631	7,070	3,686	1,636	165	165
อ่างทอง	1,091	1,080	-	44	789	226	21	11	11
ลพบุรี	8,593	8,548	-	438	4,422	3,612	76	45	45
สิงห์บุรี	1,104	1,088	-	46	676	349	17	16	16
ชัยนาท	687	687	-	-	687	-	-	-	-
สระบุรี	8,994	8,964	-	406	5,152	3,372	34	30	30
ชลบุรี	97,372	96,866	-	5,421	86,158	22,633	2,667	503	503
รวม	26,891	26,646	-	1,082	19,412	3,483	2,669	243	243

ภาพที่ 1 จำนวนประชากรผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่าในจังหวัดสมุทรปราการ
ที่มา กรมแรงงาน, (2556)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Quota Sampling) และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 กลุ่ม

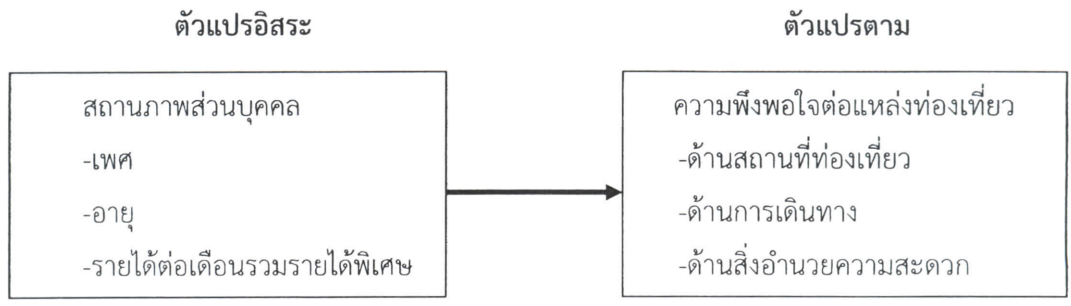
4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนรวมรายได้พิเศษ

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการเดินทาง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำเรื่อง ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่า ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ใช้การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสรุป เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ อธิบายไว้ว่า ความต้องการของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดเชิงสมมุติฐานว่าผู้ที่มีสภาพต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

แรงงานต่างด้าวชาวพม่า หมายถึง ชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสมุทรปราการและมีประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยว 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ คือ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมือง

สภาพส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวต่างด้าวชาวพม่าในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือน

อายุ หมายถึง ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวต่างด้าวชาวพม่าในจังหวัดสมุทรปราการสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุระหว่าง 20-30 ปี และอายุมากกว่า 30 ปี

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ประจำรวมรายได้พิเศษของนักท่องเที่ยวต่างด้าวชาวพม่าในจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001-20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท

ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจและการมีประสบการณ์การท่องเที่ยวใน 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ คือ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมือง โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการเดินทาง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งลักษณะการประเมินความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยว มีลักษณะแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ระดับความพึงพอใจมาก ระดับความพึงพอใจปานกลาง ระดับความพึงพอใจน้อย และระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด มีความหมายดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านสถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ ประกอบด้วย บรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในสถานที่ท่องเที่ยว

ด้านที่ 2 ด้านการเดินทาง หมายถึง เส้นทางคมนาคมในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความสะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การเดินทางไม่ไกลจากสถานที่พักอาศัย เส้นทาง การเดินทางมีความปลอดภัย ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พาหนะในการให้บริการพร้อมใช้งาน

ด้านที่ 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความสะอาดของร้านอาหาร ความสะอาดของที่พักอาศัย ความปลอดภัยของลานจอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำ จำนวนที่นั่งพักผ่อนของนักท่องเที่ยว ความทันสมัยของเทคโนโลยีที่ให้บริการ (Wi-Fi, 3G)

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่า ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
2. ได้ข้อมูลการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสำหรับผู้ใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่า
3. ได้แนวทางสร้างเศรษฐกิจรายได้จากผู้ใช้แรงงานชาวพม่าด้านส่วนแบ่งทางการตลาด ชำนาญว่าจะถูกมอง ที่คาดมีส่วนเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน